

TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

3ENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
I KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
SÚDNY DVOR EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Tisk a informace

TISKOVÁ ZPRÁVA č. 35/06

27. dubna 2006

Rozsudek Soudního dvora ve věci C-423/04

Sarah Margaret Richards v. Secretary of State for Work and Pensions

ODMÍTNUTÍ PŘIZNAT DŮCHOD TRANSSEXUÁLCE, KTERÁ ZMĚNILA POHLAVÍ Z MUŽSKÉHO NA ŽENSKÉ, VE STEJNÉM VĚKU JAKO ŽENĚ, PORUŠUJE PRÁVO SPOLEČENSTVÍ

Takové odmítnutí představuje diskriminaci porušující směrnici Společenství o rovném zacházení v oblasti sociálního zabezpečení.

Podle právních předpisů Spojeného království platných v období předcházejícím dubnu 2005 je pohlavím osoby, s ohledem na pravidla použitelná v oblasti sociálního zabezpečení to, které je uvedeno v jejím rodném listu. Rodný list může být změněn pouze za účelem opravy chyb při psaní nebo věcných chyb. V důsledku toho si transsexuálové, kteří podstoupili chirurgickou operaci změny pohlaví, nemohou nechat změnit pohlaví uvedené v jejich rodném listu.

Zákon z roku 2004 o uznání pohlaví (Gender Recognition Act 2004), který nabyl účinnosti dne 4. dubna 2005, za určitých podmínek umožňuje, aby transsexuálům bylo vydáno osvědčení o uznání pohlaví (Gender Recognition Certificate). Vydání takového osvědčení mění pohlavní totožnost dotyčné osoby prakticky pro všechny úřední účely, ale nemá zpětný účinek.

Ve Spojeném království mohou muži požívat starobní důchod od věku 65 let a ženy od 60 let.

Sarah Margaret Richards byla při narození v roce 1942 zaregistrována jako osoba mužského pohlaví. Byla u ní diagnostikována pohlavní dysforie a v květnu 2001 podstoupila chirurgickou operaci změny pohlaví. V únoru 2002 požádala o přiznání starobního důchodu od dovršení šedesáti let věku.

Tato žádost byla Secretary of State for Work and Pensions zamítnuta z důvodu, že byla podána více než čtyři měsíce před tím, než žadatel dosáhl 65 let. Sarah Richards se proti rozhodnutí odvolala a Social Security Commissioner, rozhodující o této věci na základě odvolání Social Security Appeal Tribunal, se dotázal Soudního dvora Evropských

společnosti, zda takové odepření porušuje směrnici Společenství o rovném zacházení v oblasti sociálního zabezpečení¹.

Soudní dvůr nejprve připomíná, že právo nebýt diskriminován **na základě svého pohlaví** je jedním ze základních práv lidské osobnosti, jejichž dodržování je Soudní dvůr povinen zajišťovat. Působnost směrnice tak nemůže být omezena pouze na diskriminaci vyplývající z příslušnosti k jednomu nebo druhému pohlaví. Vzhledem k jejímu cíli a povaze práv, která chrání, se totiž tato směrnice použije na diskriminaci, která má svůj původ ve změně pohlaví dotčené osoby.

Soudní dvůr dále konstatuje, že nerovné zacházení dotčené ve věci v původním řízení spočívá v tom, že pro S. M. Richards nebylo možné, aby jí bylo uznáno nové pohlaví, které nabyla po chirurgické operaci. Na rozdíl od žen, jejichž pohlaví není výsledkem chirurgické operace změny pohlaví, které mohou požívat starobní důchod od dovršení věku 60 let, S. M. Richards nemůže splnit jednu z podmínek přístupu k uvedenému důchodu, v projednávané věci podmínku související s důchodovým věkem. Jelikož **nerovné zacházení** mělo svůj původ ve změně pohlaví, **musí být považováno za diskriminaci zakázanou směrnicí**.

Soudní dvůr odmítá argument Spojeného království, podle kterého tato situace spadá pod odchylku směrnice, která členským státům dovoluje, aby stanovily důchodový věk odlišně pro muže a pro ženy. Konstatuje, že se tato odchylka, které musí být vykládána striktně, nevztahuje na spornou otázku v projednávané věci.

Za těchto okolností Soudní dvůr došel k závěru, že **směrnice brání právním předpisům, které osobě, jež změnila pohlaví z mužského na ženské, upírají starobní důchod z důvodu, že nedosáhla věku 65 let, ačkoliv stejná osoba by měla nárok na takový důchod ve věku 60 let, pokud by byla podle vnitrostátního práva považována za ženu.**

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

Dostupné jazyky: CS, DE, EN, ES, EL, FR, HU, IT, NL, PL, SK

Úplný text rozsudku se nachází na internetové stránce Soudního dvora

<http://curia.eu.int/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=CS&Submit=rechercher&numaff=C-423/04>

Obecně ho lze konzultovat od 12 hod SEČ v den vydání.

Pro více informací kontaktujte prosím Balázse Lehoczkého

Tel.: (00352) 4303 5499 Fax: (00352) 4303 2028

¹ Směrnice Rady 79/7/EHS ze dne 19. prosince 1978 o postupném zavedení zásady rovného zacházení pro muže a ženy v oblasti sociálního zabezpečení (Úř. věst. L 6, s. 24; Zvl. vyd. 05/01, s. 215).